Maahanmuuttovirasto
Migrationsverket
Finnish Immigration Service

Lausunto

08.09.2021

MIG-2114993
00.03.00
MIGDno-2021-1571

Eduskunta
Hallintovaliokunta

Viite: Hallintovaliokunnan asiantuntija- ja lausuntopyyntö 3.9.2021/HaV:n kokous 10.9.2021

E 74/2021 vp.; Vapaaehtoista paluuta ja uudelleenkotouttamista koskeva EU:n strategia, Maahanmuuttoviraston lausunto

Maahanmuuttovirasto suhtautuu myönteisesti komission pyrkimyksiin kehittää EU:ssa yhtenäisempää ja koordinoidumpaa lähestymistapaa vapaaehtoiseen paluuseen. Maahanmuuttovirasto osallistuu vapaaehtoista paluuta koskevaan EU-yhteistyöhön ja tähän liittyen strategian toimeenpanoon.

Strategiassa kuvataan hyvin vapaaehtoisen paluun erinäiset haasteet EU-tasolla ja listataan tulevia toimia haasteisiin vastaamiseksi. Frontexilla ja EU-komissiolla tulee olemaan tärkeä koordinoiva rooli useiden ehdotettujen toimien käytännön toteuttamisessa.

Uudelleenkotoutumisen kestävyyden vahvistaminen on strategiassa nostettu yhdeksi keskeiseksi teemaksi ja sitä varten on tärkeää tehdä yhteistyötä jäsenmaiden kesken ja kolmansien maiden kanssa parhaimman tuloksen saavuttamiseksi. On tärkeää, että jäsenmaille on tarjolla rahoitusta jota maat voivat käyttää tarkoituksenmukaisesti ja joustavasti vapaaehtoisen paluun ja uudelleenkotoutumisen edistämiseen. Uudelleenkotoutumisen kestävyyden parantamiseksi on myös strategiassa kuvatulla tavalla välttämätöntä tukea ja edistää kumppanimaiden omistajuutta uudelleenkotoutumisesta. Kumppanimaiden omavastuullisuuden edistämiseksi uudelleenkotoutumisohjelmat olisi kytkettävä kumppanimaiden laajempiin kansallisiin strategioihin ja kehitysohjelmiin.

Suomen osalta Maahanmuuttovirasto pyrkii vastuuviranomaisena toteuttamaan kestävää uudelleenkotoutumista konkreettisten hankkeiden muodossa (mm. meneillään olevat SRI-hanke - Sustainable Reintegration in Iraq, ja REX-hanke - paluuasiantuntijan asettaminen Suomen suurlähetystöön Bagdadissa).

Vapaaehtoisia avustettuja paluita Suomesta oli vuonna 2021(31.5.2021 mennessä) yhteensä 78, vuonna 2020 yhteensä 217 ja vuonna 2019 yhteensä 391. Vapaaehtoisen avustetun paluun top 3 paluumaat ovat vuosina 2019-21 olleet Irak (270), Venäjä (106) ja Georgia (53).

Vapaaehtoinen paluu on ensisijainen paluun muoto ja on tärkeää kehittää kansallisia vapaaehtoisen paluun järjestelmiä ja yhtenäisempää lähestymistapaa EU-tasolla. Maahanmuuttovirasto tuo strategian käsittelyn yhteydessä kuitenkin samalla esille, että vapaaehtoisen paluun järjestelmän

www.migri.fi

PL 10
00086 Maahanmuuttovirasto
puh. 0295 430 431
faksi 0295 411 720

PB 10
00086 Migrationsverket
tfn 0295 430 431
fax 0295 411 720

PO Box 10
FI-00086 Maahanmuuttovirasto
tel. +358 295 430 431
fax +358 295 411 720

toimivuus kytkeytyy osaltaan myös siihen, saadaanko ilman oleskeluoikeutta olevat henkilöt viime kädessä poistettua maasta viranomaistoimin. Vapaaehtoisen paluun kehittämisen rinnalla onkin tarpeen määrätietoisesti jatkaa EU- ja kansallisen tason neuvotteluja kolmansien maiden kanssa niiden omien kansalaisten takaisinotosta.

Ylijohtaja Jari Kähkönen

Erityisasiantuntija Tuomas Koljonen

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu asianhallintajärjestelmässä. Maahanmuuttovirasto 08.09.2021 klo 13:16. Allekirjoituksen oikeellisuuden voi todentaa kirjaamosta.

Liitteet -

Jakelu HaV

Tiedoksi Migri/oikeuspalvelu, vastaanottoyksikkö, johdon assistentti